

sojila, ki ga bodete le dobili, če bodete imeli čiste zemljiške knjige. Vrednost vsega vina na Stajerskem se računa na približno do 400 milijonov K; državnega brezobrestnega posojila je vključenega še okrog 4 milijone K. To je torej mala svota nasproti dohodku enega leta. Kmetje, ne zamudite torej prilike in vsak naj skrbi, da bo poplačal erarju posojilo. Nikdar ne bo več tako ugodne prilike!

Italijansko bojišče.

Očmor na soški fronti je trajal samo 4 dni, t. j. od 8. do 12. septembra. Dne 13. septembra so Italijani zopet začeli napadati in sicer na Bajški planoti, na gori Sv. Gabrijele, in deloma tudi na Grmadi. Dosedaj so bili vsi italijanski napadi krepko odbiti. Sovražnik je baje zbral v ozadju soške fronte ogromne sveže rezerve in se pripravlja na dvanajsto ofenzivo. — Cesar Karel se je mudil te dni na tirolski fronti, kjer si je ogledal bojišče na tirolsko-lasški meji.

Italijanske priprave za 12. ofenzivo.

Sovražno gibanje na gorski planoti Bajšica—Sv. Duh je postalo nekoliko živahnije. Sovražnik je pritegnil svežih ojačenj. Zdi se, da se teh napadov ne sme smatrati kot uvod za kaka večja vojna podvzeta, marveč da imajo namen, da bi naše čete ovirali pri delu ter da bi se sovražnik zavaroval tu pred kakimi presenečenji od strani naših čet. Sovražnik je že velik del svoje težke artilerije, katere se je nahajala na gričevju Kolovrat na desnem bregu Soče pri Gorici, spravil na levi breg Soče ter je dogradil in izpopolnil mostove čez reko Sočo. Vsa znamenja kažejo, da se Italijani temeljito pripravljajo na 12. soško ofenzivo.

Stena slovenskih mož in fantov je nepremagljiva.

G. poročnik Sturm piše poslancu dr. Verstovšku o zadnji soški bitki: Pomirili so se nekoliko ti grozni viharji nevihte, ki je divjala skoro tri tedne po kraških tleh. In če pogledamo danes prvo črto, kaj so dosegli? Nič! V tem peklenskem ognju sem stal na južnem krilu, kjer je tudi najbližja pot do Trsta. Sline so se jim cedile po njem, a stena slovenskih mož in fantov je bila nepremagljiva; celo nazaj smo ga pognali. Čudim se danes samemu sebi, kako sem odnesel celo kožo iz tega nepopisnega meteža. Dostikrat me je vrgla težka granata, dostikrat me je zasulo, vse je reklo: Sturm je mrtev! A izkabal sem se zopet na prosto in treskal potem s kopitom po glavah in udih nesramnega Laha. Sedaj se trenutno počutim precej dobro.

Rusko bojišče.

Na ruskem bojišču se zadnji teden ni zgodilo nič posebnega. Pri Rigi Nemci ne prodirajo več dalje proti vzhodu. Pri Lucku, ob spodnjem toku Zbruzja in na gorah vzhodno od sedmograškega mesta Kezdi-Vasarhely se sovražnik malo živahnije giblje.

Položaj v Rusiji.

V Rusiji se je zadnje tedne vršila velika borba med voditeljem sedanje ruske vlade Kerenskijem in generalom Kornilovom. Kerenskij je plačan pristaš Angležev in Francozov in je sedanji gospodar Rusije. Kornilov je hotel zlomiti Kerenskijevo moč, in je baje bil naklonjen mirovnim stremljenjem. Zbral je krog sebe močno armado in je prejšnji teden korakal z njo proti Petrogradu. A njegovi zvesti so ga v usodnem trenutku zapustili. Kerenskij se je postavil na čelo petrograjske posadke in je marširal proti Kornilovi armadi, ki pa se je večinoma razšla. Kornilov je spoznal svoj mučen položaj in se je udal. Nekatere vesti pravijo, da so Kornilova z njegovim generalnim štabom vred zaprli in bo baje obsojen na smrt. Popolne jasnosti o sedanjem položaju v Rusiji pa še do danes ni. Med tem je Kerenskij proglasil Rusijo za ljudovlado in je sestavil novo ministristvo, v katerem sedijo sami pristaši nadaljevanja vojske.

Francosko bojišče.

Na francoskem bojišču razven hudin artilerijskih bojov v Flandriji ter v Sampanji ob reki Mozi nobenih večjih vojnih dogodkov. Amerika je že baje spravila 80.000 mož na francosko bojišče. Angleži baje nameravajo vdreti skozi Nizozemsko v Nemčijo v hrbet nemški armadi.

Angleži nameravajo vdreti v Nemčijo.

Nemci so vjeli pri mestu Merkem na francoskem bojišču angleškega častnika, kateri trdi z vso

gotovostjo, da nameravajo Angleži v kratkem skozi Nizozemsko vdreti v Nemčijo. V Nemčiji je nastalo vsled te vesti veliko razburjenje. Ali je ta angleški načrt resen, se še danes ne more trditi z vso gotovostjo. Gotovo pa je, da skušajo Angleži na eden ali drug način, s prebitjem nemške fronte ali z vpadom v Nemčijo privedi vojni položaj do odločitve.

Na drugih bojiščih.

Rumuni so v prostoru med mesti Foksani in Galac pričeli napadati postojanke Mackensenove armade. Vojna sreča jim dosedaj še ni bila posebno mila.

Na macedonskem bojišču običajni artilerijski dvoboj severozahodno od Bitolja. Na ostali črti mir.

Na turških bojiščih spopadi med Turki in Rusi južno od jezera Van na kavkaški fronti ter zračni napadi Angležev na mesta Smirno, Jafa in Gazo v Palestini.

Razne politične vesti.

Prihodnji torek dne 25. t. m. se snide državni zbor. Ministrstvo Seidler se bo predstavilo poslanski in gosposki zbornici. Kakor je razvidno iz časnikarskih glasov, ne bo sprejeto z velikim navdušenjem. Načelnik Jugoslovanskega kluba dr. Korosec je bil te dni pozvan na Dunaj k ministrskemu predsedniku, da se posvetuje in razgovarja z njim o političnem položaju. Čeprav Jugoslovani visoko čislajo ministra Žolgerja, vendar z ozirom na program in ostalo sestavo Seidlerjevega kabineta menda ne bodo podpirali Seidlerja. Sicer pa o tem končno javno odloča Jugoslovanski klub, ki je sklican na sejo za dan 25. septembra ob 9. uri predpoldne.

O jugoslovanskem vprašanju se sedaj neizmerno veliko piše in govori. Lahko rečemo, cela Evropa se bavi s tem vprašanjem. Priznati moramo, da se tudi premnogi Nemci, izvzeti seveda Stajerski in koroški, izrekaajo za jugoslovansko državo. Tako piše celo — čujte in strmite — pruski list „Preussische Zeitung“ za združenje Jugoslovancev in pravi, če se to ne zgodi, bo ostalo, kar je bilo pred vojsko: rak rana na državnem telesu Avstrije. Ta pruski list zahteva, naj se združijo vsi Jugoslovani v kakoršnikoli obliki pod žezlom Habsburžanov. — „Stajerc“ seveda zanolčuje take pametne nemške glasove, da bi njegovi bralci ne spregledali in videli, da so samo isti proti jugoslovanski državi, ki nocoje dobro ne nam ne avstrijski vladarski hiši. Stajercijanci naj se osvobodijo ptujskih jerofov in naj pridejo v tabor, kjer je sedaj ves slovenski narod!

Kakor Nemci, tako se tudi Madžari silno bojijo ustanovitve jugoslovanske države, ker bi s tem, če se odcepi od Ogrske Hrvaška in Slavonija, oziroma če bi se Bosna in Hercegovina pridružili Jugoslaviji, Ogrska zgubila svojo moč in bi se nemadžarske narode izrgalo iz madžarskih krempljev. V ogrskem državnem zboru je ministrski predsednik Wekerle izjavil, da Ogrci ne bodo dopustili, da bi se katera teh dežel odcepila od Ogrske, pač pa bodo podpirali željo, da se Dalmacija zopet pridruži Hrvaški. Nemci in Madžari gredo sedaj skupaj proti nam in se z vsemi štirimi protivijo narodnemu ujedinjenju Jugoslovancev. Našega ujedinjenja pa niti Nemci niti Madžari ne bodo mogli več preprečiti. Jugoslovansko vprašanje se bliža svoji ugodni rešitvi.

Poljaki se približujejo zaželjeni samostojnosti in svobodi. Cesar Karel in cesar Viljem sta dne 12. septembra proglasila za Rusko-Poljsko ustavo, po kateri se ustanovi posebni vladarski svet 3 članov, ki bo vladal Poljsko, dokler se ne bo proglasilo poljskega kralja. Vladarski svet bo sestavil in organiziral poljski državni svet (deželni zbor) in poljsko ministristvo. Vladarski svet bo v važnejših rečeh podrejen generalnemu oblastniku (guvernerju), kateremu bo moral predložiti postavne in vladne odredbe, da jih odobri.

Nemški socialni demokratje severoavstrijskih dežel so se v nedeljo, dne 16. t. m. na zborovanju v Brnu izjavili proti češko-slovaški državi. Vedno bolj se opaža, da se tudi v socialni demokraciji poraja narodni duh. Narodno vprašanje stona zopet povsod v ospredje.

Tedenske novice.

Duhovniška vest. Dne 1. septembra je bil na župnijo Sv. Urban pri Ptuj slovesno umeščen vlč. g. Jožef Panič, župnik pri Sv. Antonu na Pohorju.

Vojni kurat č. g. Engelbert Klasinc nevarno ranjen. V sredo, dne 12. septembra je na laški fronti zadel kamen vojnega kurata o. Engelberta Klasinc tako nesrečno, da mu je ranil kost in pretresel možgane. Poročnik Verbič ga je vlekel tri četrt ure daleč in ga tako rešil pred izkrvavenjem. Izgubil je precej krvi. Ranjenec leži sedaj v rezervni bolnišnici v Beljaku. Želimo skorajšnjega okrevanja!

Spremembe v frančiškanski provinciji sv. Križa. Ljubljana: P. Benvenut Winkler za kaplana; P. Angelik Tominec, doktor in profesor bogoslovja; bogoslovci kleriki IV. leto: P. Gotfrid Ploj, P. Met. Valjavec. Novomesto: P. Atanazij Avser, gvardijan in vodja ljudske šole; P. Konstantin Luser, vikar; P. Alfonz Furlan, rubricist; Kamnik: P. Ferdinand Zajec, organist. Pazin: P. Hugo Bren, doktor bogoslovja; P. Benedikt Krakar. Brežice: P. Kl. Gram-povečan, vikar. Maribor: P. Jeronim Knoblehar, kaplan; P. Bernard Ambrožič, kaplan in katehet. Bogoslovci tretjeletniki v Mariboru: P. Bruno Schiffer, Fr. Emanuel Jarc. Sv. Trojica: P. Fulgencij Trafala. Vič: P. Julij Sušnik, kaplan. Brezje: P. Mariotel Holeček, prezident; P. Severin Fabiani. Novaštitfa pri Ribnici: P. Ambrož Remič, prezident. Drugi neimenovani ostanejo kakor so bili.

Bolgarska kraljica Eleonora umrla. Po daljšem bolehanju je v Sofiji dne 12. septembra umrla bolgarska kraljica Eleonora. Kraljica Eleonora, rojena princesinja Reuss je bila stara 57 let. Bila je izredno dobrasrčna in blaga gospa, prava mati revežem. Otroke prve Ferdinandove soproge je izredno ljuba. Njen zakon je ostal brez otrok. Kralica Eleonora je ves čas vojske kot usmiljenka stregla ranjencem po bolnišnicah. Bolgarski narod je kraljico Eleonoro radi njene ljudomilosti izredno ljubil.

Vojvoda Hohenberski. Cesar je odredil, da sme najstarejši sin blagopokojnega prestolonaslednika Franca Ferdinanda, knez Maksimilijan Hohenberg odslej nositi naslov vojvoda Hohenberski s predikatom »visokost«.

Po smrti odlikovan slovenski poročnik. Cesar je podelil nedavno padlemu slovenskemu poročniku Konradu Kolšek, doma iz Polzele, vojaški zaslužni križec 3. vrste z vojnim okraskom in meči.

Cesarjevo dobro srce za vsled vojske hučo prizadete. Naš cesar je izdal lastnorčno pismo, v katerem določa, da se sledeče vojaške osebe v bodoče ne smejo več uporabljati za vojaško službo na fronti: Edini sin obitelji, ki je vsled vojske že izgubila dva ali več sinov, nadalje oče, kateri ima skrbeti za šest ali več nepreskrbljenih otrok. — V to svrhu morajo vložiti svojeci, oziroma, kjer so doma le sami nečedejni otroci, občine, kratko prošnjo na politično oblast. V tej prošnji, kateri je priložiti obiteljsko izvestje, je navesti ime, za katerega se prosi ter natančni naslov vojaškega krdela, pri katerem dotični služi.

Dekliški shod. Na rožnicensko nedeljo dne 7. oktobra je na Svetih Gorah (župnija Sv. Peter pod Sv. Gorami) cerkveni dekliški shod za šentpetersko župnijo in sosedne župnije kozjanske in brežiške dekanije. Cerkevna slovesnost se začela ob 10 uri dopoldne. Pridigo ima prof. dr. Josip Hohnjec. Namen shoda je: ponovitev obljube zvestobe Mariji, Kraljici mladine, in mirovna pobožnost k Mariji, Kraljici miru. Povabljene so članice Marijinih družb, dekliških zvez in sploh dekleta iz obeh dekanij.

Občni zbor društva Dijaška kuhinja v Mariboru bo prihodnji pondeljek dne 24. t. m. v Narodnem domu v Čitalnični dvorani ob pol 8. uri zvečer z običajnim vspešnim. Tem potom se vabijo vsi udje na občni zbor.

Kdo je „veleizdajalec“? S fronte nam pišejo: Vsi Slovenci, ki se nahajamo v strelskih jarkih, smo pristaši od tujece svobodne, pod Habsburžani stojete jugoslovanske države. Zato s studom zavračamo očitanja „Stajerc“a, da smo veleizdajalci. O tem, kdo je veleizdajalec, imamo pač mi, ki v strelskih jarkih vsak dan gledamo smrti za cesarja in domovino v očeh, več pravice govoriti, nego „Stajerc“ev urednik, ki, kakor smo brali, oproščen vojaščine sedi doma v Ptuj. To je res lepo, mi na fronti bi naj bili veleizdajalci, oproščeni v Ptuj pa — patriotje. Izjavljamo, da so tudi vsi nekdanji stajercijanci, ki so v strelskih jarkih, našega mnenja o svobodni jugoslovanski državi, drugi v etapah in doma pa nimajo pravice govoriti o veleizdajstvu in patriotizmu. Bog živi jugoslovansko državo in naše poslance!

Ah, mi ubogi „veleizdajalci“! Sedaj smo „veleizdajalci“! Tako pravijo nemškutarji in ti vedno govoriijo čisto, zlato resnico. Saj še ni dolgo, da so samega presvitlega cesarja nalagali, da jih je med nami na stotisoče, čeprav nas je vseh skupaj samo pet stotisočev. To bi bilo pač žalostno, ako bi bilo med nami na stotisoče šnopsarjev, glavnih pristašev preslavne nemškutarije. Toda mi smo veleizdajalci in šnopsarji so sedaj vzor-domoljubi. Mi smo veleizdajalci, ker smo zvesti pristaši naše presvete vladarske hiše. Oni pa so domoljubi, ki ob vsaki priliki čez mero slavijo pruske Hohencolarje in Viljema. Mi smo veleizdajalci, ker si hočemo pod habsburškim žezlom in ob habsburški monarhiji ustanoviti lastno, neodvisno, od vsake nemškutarije svobodno jugoslovansko državo. Oni pa so domoljubi, ki hočejo razkosati Češko, da bi nemški del prejel lažje pripadel Prusiji, ki hočejo prodati Dalmacijo O-grom in odcepiti Galicijo od ostale Avstrije. Mi smo veleizdajalci, ker hočemo močno, od vsakega tujelega vpliva, tudi od pruskega, neodvisno veliko habsburško monarhijo, a nemškutarji so veliki rodoljubi, ker

hočejo, da postane naša država privesek Prusije, da je vojaško, politično in gospodarsko od nje popolnoma odvisna. Mi smo zares strašni „veleizdajalci“, a naši nemškutarji so vzorni „domoljubi“, katerih nas, našega cesarja in našo monarhijo Bog varuj!

Ne maramo te! Slovenski vojak iz neke mariborske vojašnice nam piše: Pretekli teden smo dobili iz Ptuja celo kopo za nadaljevanje vojske hujškajčega „Stajerca“. Tudi v druge vojašnice se ga je poslalo večje število in mogoče celo na fronto. Plačali so ga ljudje, ki imajo od vojske ogromne dobičke in ki imajo interes na tem, da se vojska nadaljuje po vsenemškem vzorcu. „Stajerc“ rojni proti jugoslovanski državi, imenuje nas Slovence, ki smo v tej vojski največ krvaveli, veleizdajalce, psuje naše vrle poslance, ki se potegujejo za našo svobodo in narodne pravice. Mi dobro vemo, odkod izvira ta-le hujškarija. „Stajercu“ in njegovim gospodarjem je začela voda teči v grlo. Ti ljudje dobro vedo, da bo takoj, ko se ustanovi jugoslovanska država, konec njih gospodstva nad Slovenci. „Stajerc“ ve, da se bliža konec nemškutarije, on čuti, da bo po končani vojski Slovence sam svoj gospodar na lastni zemlji, zategadelj še želi in hoče, da bi se vojska nadaljevala. Takega Iskarijota ne maramo!

Naša reč gre naprej! Iz Afflenca na Gornjem Stajerskem nam piše slovenski vojak: Iskreno se vam zahvaljujemo za „Slov. Gospodarja“ in „Stražo.“ Tako imamo sedaj skoro vse slovenske dnevnike in tednike tukaj na razpolago. O uspehu ne morete dvomiti. Vedno bolj in bolj pridobivajo naše narodne želje širših tal in globljeje zasajajo korenine v srca naših ljudi. Bilo je tukaj par mlačnih, a takoj so postali gorki. Že jim je solnčni žarek raztopil mrenico in zdaj gledajo luč. Se enkrat vam topla zahvala za liste!

Z dušo in telesom za našimi poslanci. Z bojišča se nam piše: Ceravno nekako obsojeni k molčanju, vendar si ne moremo kaj, da se ne bi z vsem srcem pridružili izjavi naših dičnih jugoslovanskih zastopnikov z dne 30. maja t. l. Naj ne mislijo naši nasprotniki, da je sad našega molčanja naša nezavednost! Premnogo smo se naučili po prvih dnevih avgusta 1914. Ostanemo trdno sklenjeni za našimi poslanci in sicer z dušo in telesom. V imenu mnogih: M. Omladič, pionir.

Zahvala Jugoslovanskemu klubu iz Przemysla. Slovenski vojaki, ki so dodeljeni trenskemu oddelku v Przemyslu, nam pišejo: Ne morem se drugače potolažiti, da na napade nemškutarskih listov, ki nas tako nesramno obrekujejo, povem svoje skromno mnenje. Vsa čast gre gospodu predsedniku Jugoslovanskega kluba, ki se trudi s pomočjo udanih mu zaveznikov za združenje vsega jugoslovanskega ozemlja v en tabor pod starodavno slavno habsburško cesarsko hišo. Hvala mu, da dela na to, da ne bodo Nemci na naših tleh, še manj pa nemčurji, z nami pometali, kakor bi bilo njim ljubo. Je že res s rajni čas, da se otmemo tega nemškutarskega suženjstva. Upajmo na skorajšnjo boljše dobo. Le tako naprej! V slogi je moč! Zmaga mora biti na naši strani! — Kok iz Vranskega in Franc Novak iz Mihalovec.

Nemška nesramnost. V „Montagszeitung“ poroča dopisnik iz Maribora, da se kmetje na Slovenskem Stajerskem izražajo: „Mi ne čutimo nič od vojske!“ To je seveda nesramno obrekovanje, ki ima namen, nahujskati oblasti proti našim kmetom, da bi se na Slov. Stajercu še strožje rekviriralo. Nesramna pa je taka pisava tudi zaradi tega, ker je grdo zasmehovanje slovenskoštajerskih kmetov, pri katerih ni hiše, kjer bi ne imeli že vsaj po enega mrtveca vsled vojske in kjer so vsi pri vojakih, razen starei in otroci. Med slovenskimi kmeti ne ovete oproščenje tako kakor v Mariboru. Ptuj, Celju in drugod, kjer prebivajo Nemci. Zares nujno je potrebno, da se ločimo od ljudi, ki nas ne marajo in se združimo vsi v monarhiji živeči Jugoslovani.

Kdo je doma? „Slovenski Narod“ piše: Vse begunske zadeve imajo skoro izključno Nemci v rokah. Mnogo jih je oproščenih vojaščin, ker so tako postali „unentbehrlich“ (nenadomestljivi). Nešteto naših beguncev pa postopa po svetu, ker ne morejo najti posla in zaslužka. Ali bi ne bilo bolj pravično, da bi begunske posle opravljali begunci sami? Sposobnih moči je med njimi dovolj! Takih „unentbehrlich“ Nemcev je bilo veliko tudi po vseh internatih; tam so „vodili“ in „gospodarili.“ Radoveden sem bil, ali jim predpišejo primeren denar od „vojnih dobičkov“? Marsikdo je postal bogataš, pa „unentbehrlich“ je doma „drukal“, dočim so drugi krvaveli za domovino. Je pač umevno, zakaj se nekateri ljudje vedno nam z vsemi štirimi branijo združenja Jugoslovancev, kjer bi tem nenadomestljivim ljudem gotovo ne ovetele pšenice.

General hvali slovensko pesem. Topničar F. Rajner nam piše z bojišča: Naša baterija obstoja vedno iz samih Slovencev, potem pa veste, da pri nas ne manjka petja. Nekoč smo tudi prepevali slovensko. Slišal nas je naš častnik in nam je rekel, da ne smemo peti. Nemcem pa je bilo petje dovoljeno. Ne dolgo po tem dogodku pa smo bili pohvaljeni Slovenci od samega generala. General, ki nas je tu prišel nadzorovati, je rekel: „V najhujšem sovražnem ognju sem slišal prepevati slovenske pesmi in sovražnik tam, kjer so Slovenci prepevali, ni prodr.“ Od tistega časa nam je dovoljeno prepevati kar hočemo. Mislim, da bomo imeli Slovenci po vojski bolj-

še stališče. Svobodno se hočemo razvijati, samisvoji hočemo biti na svoji lastni zemlji. Slovenski vojaki smo mnogo, mnogo žrtvovali za Avstrijo in si menda zaslužimo svobodo in mir pred našimi narodnimi nasprotniki. Poprej pa še hočemo premagati kletega Italijana. Ob 11. ofenzivi smo bili Slovenci zopet pohvaljeni od višjega poveljstva.

„Brez slovensčine ne moremo shajati.“ Pošten Nemeč iz lipniškega okraja je hotel spraviti svojega 15letnega sinčka kot učenca k nekemu mariborskemu nemškemu trgovcu. Trгоvec bi ga bil rad sprejel, a ko je zvedel, da deček ne zna ne besedice slovenski, ga je odklonil, češ: „Brez slovensčine ne moremo shajati. Naši odjemalci so večinoma Slovenci.“ To je izjavil trgovcu, ki je hud nemški nacionalec, torej zagrizen nasprotnik vsega, kar diši po slovensko. — Enako bi se godilo tudi predstojnikom raznih uradov, ako bi ljudje povsod zahtevali slovenskega uradovanja. Po naših c. kr. uradih se ne bi šopirila tujščina, tujci-uradniki bi morali iti, odkoder so prišli in v naših krajih bi slovenski sinovi dobili kruha. Rojaki, spametujte se! Pišite in govorite povsod slovenski!

Zanimivo je, da plačujejo po 2 in 3 K za eno slovensko uro, da se uče nemški otroci našega jezika. Vse je prav, a naj ne vzamejo slovenskim otrokom materinščine s tem, da jih vabijo v celo nemške sole.

Čuvajte mladino! Za razne tovarne in velike obrti se lovijo na deželi šoli odrastli otroci kot delavci, oziroma obrtniški učenci. Obljubuje se jim, da se bodo izučili kake obrti, dobijo prosto hrano, stanovanje, obleko in še nekaj plače. Zal, da se je že mnogo staršev spozabilo in so dali svoje otroke v take „tovarne za poučevanje otrok.“ Prijatelj našega lista nas prosí, da naj odločno svarimo slovenske starše in varuhe otrok pred agenti, ki spravljajo otroke v take tovarne. Otrok, ki pride v veliko skupno delavnico ali tovarno, je izgubljen. Pogubi se telesno in duševno. Hrana je slaba in nezadostna, nadzorstvo skrajno pomanjkljivo in tako se otrok pogubi že v rani mladosti, in se vzgoji za kaznilnico. Čč. gg. duhovnike in učitelje prosimo, da opozorijo ljudstvo na to nevarnost.

Šestkrat odlikovan Slovenec. Mladenič Franc Žužman, doma iz Vranskega, se je v triletni vojni dobi izredno proslavil. Cesar mu je naklonil sledeča odlikovanja: 1. Orlovski red (najvišji red za moštvo); 2. zlato hrabrostno kolajno; 3. veliko srebrno; 4. malo srebrno; 5. bronasto hrabrostno kolajno in 6. velik častni znak nemškega cesarja. Vsa ta odlikovanja mu nesejo mesečno lepo svoto 132 K. Odlikovanec pa si je ta odlikovanja tudi zaslužil. Bojeval se je na vseh bojiščih z izredno hrabrostjo in vstrajnostjo. — Žužman je zavežen sin slovenske matere.

Stajerski deželni glavar Edmund grof Attems je obhajal v pondeljek, dne 17. septembra, 70letnico svojega rojstva. Grof Attems je že 24 let naš deželni glavar. Zadnji čas je predsednik Stajerske c. kr. Kmetijske družbe. Na Slov. Stajercu so graščine: Brežice, Podčetrtek in Slov. Bistrica njegova last.

Letnika 1867 in 1868 za vojaško službo v zaledju. Vojno ministrstvo je določilo, da se smejo v bodoče uporabljati vojaki, rojeni v letih 1867 in 1868, samo za vojaško službo v zaledju, ne pa tudi za vojaško službo na fronti.

Vojaške oprostitve. Nedavno so listi priobčili vest, da bodo moške osebe v starosti do 37. leta, ki so bile iz raznih razlogov kot v zasebnem poklicu neobhodno potrebne oproščene od vojaške službe, oproščene še nadalje samo tedaj, ako bodo pri vojaškem zdravniškem preiskovanju spoznane zv vojaško službo na fronti za nesposobne. Ta vest ne odgovarja resnici, ampak bodo še tudi v bodoče oproščene moške osebe do označene starosti od vojaške službe, ako so iz raznih razlogov v svojem zasebnem poklicu neobhodno potrebne. Le v posebnih slučajih se bo izjemoma oziralo na dejstvo, ako so bile dotične osebe pri vojaškem zdravniškem preiskovanju spoznane za sposobne za vojaško službo na fronti.

Iz Jeruzalema. Kranjski „Domoljub“ poroča, da je dne 20. julija, previden s sv. zakramenti za umirajoče, izdihnil svojo blago dušo po kratki vročinski bolezni in menda tudi pljučnici brat Egidij Kovačič iz ljubljanske redovne provincije. Doma je bil iz Ljutomer, star 48 let. Pokojni je bil zavežen Slovenec. V tem misijonu ni bil še prav štiri leta, v zavodu sv. Antona v Rimu pa 12 let. Po prihodu v Jeruzalem je bil par let pri samostanski cerkvi sv. Odršenika, potem pa pri Božjem Grobu cerkovnik. Pokojni je imel rečno voljo dalje časa tukaj ostati, ali Bogu je dopadlo drugače. Naj mu bo lahka Sionska zemlja! Mi pa se ga spominjamo v molitvi. Sicer pa upamo, da že uživa slavo nebeško med izvoljenimi. — V samostanu Sv. Odršenika v Jeruzalemu bivajoči brat Tomaž Perovšek iz ljubljanske provincije, dne 26. julija 1917.

Gospodarske novice.

Sadje za domačo potrebo. Iz Slovenskih goric se nam poroča, da nek sadni nakupovalec širi resnično vest, da se sme za vsako osebo shraniti doma samo 50 kg svežega sadja in napraviti za eno osebo le 100 litrov sadjeveca. Vse to je izmišljeno! Vsak si sme shraniti sadja za zimo kolikor ga hoče; istotako si sme tudi

napraviti sadjeveca v poljubni množini. Kdor sam nima sadja, si ga sme nakupiti v domači ali sosednji občini. Prodati pa smeš kateremukoli nakupovalcu, ki ima nakupovalno izkaznico. Nikjer ni rečeno, da bi moral prodati sadje samo enemu in istemu trgovcu ali nakupovalcu.

Vino ni zaseženo. Ker so glede vinske trgovine razširjena napačna mnenja, naznanjamo, da vinski mošt, vino, sadjevec in žganje ni zaseženo in se lahko prosto prodaja. Za pošiljanje tega blaga po železnici tudi ni treba nikakega uradnega dovoljenja.

100 kg krompirja za osebo. Po poročilih iz Dunaja namerava vlada uporabo krompirja urediti na novo tako, da se bo v prvi vrsti zasigurala tista množina krompirja, katero bo potrebovala vsaka oseba za prehrano in sicer bo določeno, da bo prišlo na osebo in leto 100 kg krompirja, ne pa samo 60—70 kg, kakor je bilo prvotno namenjeno.

Vlada zahteva 20 milijonov meterskih stotov krompirja. Urad za ljudsko prehrano zahteva, da se mora v Avstriji čimprej spraviti za splošno ljudsko potrebo 20 milijonov meterskih stotov ali 200.000 vagonov krompirja. Kakor hitro se bo dobilo to množino krompirja, bo promet s krompirjem popolnoma prost. Za vsako posamezno deželo se bo določilo, koliko mora oddati krompirja. Deželna vlada bo oddajo zopet razdelila na okraje, okrajna glavarstva pa na občine. Kdor bo do 30. novembra oddal zahtevani krompir, bo dobil pri vsakem meterskem stotu 5 K več, t. j. za prebrani krompir 22 K, za neprebrani 20 K. Kdor pa se bo zavezal, da bo zahtevani krompir po 1. decembru dobro shranil v svoji kleti ali v kaki drugi shrambi, bo dobil še posebej za meterski stot 2 K nagrade. Okrajnim političnim oblastim je naročeno, da morajo ščititi manjše posestnike in morajo k oddaji pritegniti predvsem lastnike velikih posestev (graščin itd.). — V imenu našega kmetskega ljudstva zahtevamo, da se oddaja krompirja pravično razdeli. Predvsem se naj oblast ozira na hribovite kraje, kjer je bila letos tako huda suša, da po nekod niso dobili skoro nič več krompirja, kot so ga spomladi nasadili. Na vsak način pa se naj pusti ljudem vsaj toliko krompirja, da ga bodo imeli dovolj za svojo družino, za živino in za seme.

Nadzorovanje krompirjeve letine. Mariborski okraj ima posebno „skrbnega“ krompirskega nadzornika v osebi penzioniranega davčnega (!) uradnika in velikega nasprotnika Slovencev, nekega g. Kählerja. Ta mož hodi sedaj od občine do občine in od njive do njive ter meri s posebnim merilom krompirjevo letino. Mož ima sicer pravico, nadzorovati krompirjevo letino, vendar pa naše ljudi že naprej opozarjamo, da so pozorni, kadar to gospod obišče kako občino. V neko občino mariborske okolice se je prejšnji teden pripeljal g. krompirjev nadzornik s podkomisijonarjem in oproščenim (!) trgovcem Zieglerjem v elegantni kočiji gledat in merit krompir. Ta mož je vzel centimetersko merilo iz žepa in je začel meriti. Najprvo je meril 1 meter na široko, a ker je prišlo na meter samo dve vrsti krompirja, je vzel 2 metra, da je spravil v ta prostor 5 vrst krompirja. Konec metra je padel vedno tik za vrsto, tako da se krajnih brazd ni merilo. Na ostali kos ogona z enako širino bi prišla ena ali celo dve vrsti krompirja manj, pač pa prazne brazde. Na ta način bi se doznala ugodnejša krompirjeva letina; posestnik pa bi imel na ostalem mnogo manj krompirja. Domači župan je ugovarjal in zahteval, naj se vzame srednja mera in naj se tudi brazde merijo. Če bi se bil g. župan ne zavzel za posestnike, bi se bilo na zaznamovanem in zmerjenem kosu zemlje dobilo tretjino krompirja več kot ga je v resnici zrastle na takem povprečnem kosu njive. Opozarjamo naše župane, da v takih slučajih branijo koristi svojih občanov. Nadzornik naj napravi poskusno kopanje krompirja čez celi ogon in ne samo za nekaj (najboljših) vrst krajnih brazd. Najboljše pa bi bilo seveda, ako glavarstvo nastavi za nadzornika domačega človeka, ki se tudi kaj razume na kmetijstvo, sedaj pa vedno le meščane in meščane. Ti naj delajo v Mariboru red!

Uradniki proti županom. Množijo se pritožbe, da uradniki, ki imajo opravka v zadevah raši podpor družinam vpoklicanih, trdijo: Župan je kriv, da ne dobite podpore. Na mariborskem okrajnem glavarstvu se je dogodilo že več takih slučajev, da je kak uradnik stranko, ki je prišla prosit podpore, zavrnil, češ: Župan je slabo poročal, župana primite i. t. d. Stranke pridejo nato nad župana, po občini se govori, da je župan proti ljudstvu in s tem se seje nezaupanje proti županom. Čudimo se, kako morejo uradniki priti do takih trditvev, ko je vendar jasno, da župani do sedaj niso imeli glede podpor nič odločevati. Poročila, ali je stranka vredna in potrebna podpore, je pošiljala podporni komisiji z andarmerija, a ne obč. urad. Ug. uradniki to dobro vedo, zakaj torej dajejo strankam napačne, popolnoma krive odgovore? Ali se to ne pravi sejati med ljudstvo nezaupnosti do županov, ki so danes že itak z delom silno preobloženi in se jih razburja z mnogimi nepotrebnimi plosi. — Prosimo, da se nam poroča o slučajih, da uradniki nastopajo proti županom.

Posamezni gospodarski listi, s katerimi hoče oblast dognati, koliko bi naj kdo oddal žita, so za okraj St. Lenart v Slov. gor. poslani posameznim občinam v osemdnevni vpogled. Za ostale okraje mariborskega glavarstva še ti listi niso gotovi. Vsak

občan naj pri občini pogleda, ali so posamezni gospodarski listi pravilno sestavljeni, ali ne, in naj vložijo, če je treba, ugovor. Če ti je n. pr. uradni popisovalec vpisal travnik za njivo, ali je vpisal posamezne vrste žita več kot ga je v resnici, se sme vsakdo pritožiti. Poznejše pritožbe bodo malo pomagale. Naj se torej vsakdo potruži k občinskemu uradu in naj zahteva vpogled v njegov posamezni gospodarski list.

Promet s semenskim žitom med posestniki v posameznih občinah je prost. Treba je le poslati uradno potrdilo od župana, da si je ta in ta nakupil, oziroma zamenjal semensko žito, na okrajno glavarstvo. Če torej hoče kdo pri sosedu kupiti ali zamenjati n. pr. semensko pšenico, naj pošlje občinski urad kratko poročilo na okrajno glavarstvo, ki takoj pošlje potrebno dovoljenje.

Mletje žita! Dovoljeno je sedaj na mesec za osebo 10 kg žita. Za zmletje je določeno samo le 20 dni. Če je n. pr. mlinska izkaznica od okrajnega žitnega nadzornika izdana dne 1. oktobra, mora biti žito zamleto, četudi je določena množina žita za dva meseca, najpozneje do dne 21. oktobra; ako pa mlinar do tega časa žita ne more zamleti, mora dobiti lastnik žita novo mlinsko izkaznico. — To je zopet odredba, da joj! Splošno znano je, da vsled pomanjkanja vode mlinarji tekom 20 dni ne morejo zamleti vsega žita. Ali naj ljudstvo zaradi tega trpi, ker se tako zdi potrebno gotovim žitnim komisijarjem in okrajnim glavarjem? Zahtevamo, da cesarska namestnika določijo, da ima prva mlinska karta veljavo enako dolgo, dokler ni žito zamleto!

Sladkor za vkuhanje. Prehranjevalnemu uradu c. kr. okrajnega glavarstva v Mariboru se je za kmetijske občine še nakazala mala množina vkuhanega sladkorja. Prošnje za nakazilo vkuhanega sladkorja je do najkasneje dne 25. t. m. vložiti pri pristojnem občinskem uradu.

Popisovanje ovc. Cesarska namestnika je te dni odredila popisovanje ovc. Namen popisovanja je, da se izve, koliko ovc bi se lahko v slučaju potrebe določilo za splošno ljudsko prehrano, kar je seveda sedaj popolnoma odvisno, a dragoceno delo, ker bo vsled pomanjkanja krme itak dovolj mesa na razpolago. Graf Clary bi si naj kmalu izbral druge svetovalce!

Seno in slama. — **Vojaška rekvizicija.** Kmetijska zadruga v Račah nam poroča: Zastopnik vojaške uprave je ukazal vojaško pobiranje sena in slame od 1. oktobra naprej. Vsakemu komisijonarju bodo poslali oddelek vojakov s svojim vojaškim poveljstvom. Posestniki, ki nimajo pri današnjem stanju živine nič krme odveč (ako računajo 10 kg sena na veliko in 5 kg na malo živino na dan), ali pa celo premalo, bodo morali vsaj eno petino svojih zalog sena oddati. Kdor se izkaže, da je že kaj oddal, se mu to odračunajo. Pravijo, da se bo za seno, ki ga bo vojaški oddelek s silo odvezal, potem 10% manj plačalo. Nismo pa mogli natanko izvedeti, ali velja to za vse občine brez izjeme, ali pa samo za tiste, ki niso oddale svojih predpisanih množin sena. — Da se torej prepriča nasilna rekvizicija sena in slame potom vojaštva, svetuje oblast, naj občine vsaj del predpisanih množin sena in slame oddajo še pred 1. oktobrom. Občina ima pravico, da prepove zasebni izvoz sena iz občine, oziroma, da za oddajo zaseže seno, ki so ga n. pr. meščani zapeljali iz kmetijskih občin v mesto.

Cene za les. Zveza avstrijskih lesnih veletrgovcev na Dunaju je sklenila sledeče lesne cene, ki so veljavne za kubični meter do preklca: Hlodi mehki neotesani 42—60 K, trdi 55—112 K, mehke deske 90—120 K, oglati ali otesani mehki hlodi 80—122 K, trde deske 120—212 K. Za ostale vrste lesa ni bilo določenih nobenih cen, ker je bilo popraševanje po blagu zelo živahno, blaga pa zelo malo. — Ker je popraševanje po deskah in po hrastovem lesu tudi v Nemčiji zelo veliko, toda blaga se pa manj kakor v Avstriji, je Zveza nemških veletrgovcev sklenila z avstrijskimi lesnimi veletrgovci pogodbo, da bo Nemčija dobivala iz Avstrije mesečno več sto vagonov desk in hrastovega lesa.

Hmelj. Na hmeljskem trgu v Zatecu ni bilo ne po starem in tudi ne po letošnjem tujem hmelju nobenega popraševanja, torej tudi ni bilo določenih nobenih cen. V Zatecu je že prišlo nekaj sto bal štajerskega hmelja, ki je glede kakovosti srednjedobro blago. Vsled slabih hmeljskih cen in vsled tega, ker je že začelo močno primanjkovati žice, se računa že sedaj, da bo v prihodnjem letu vnovič opuščeni 40—50% hmeljskih nasadov.

Enodnevní tečaj za porabo sadja in sicer za napravljane sadjevca, sušenje, vkuhanje itd., se bode vršil na deželni kmetijski šoli v St. Juriju ob južni žel. dne 25. t. m. Udeležiti se ga more le kdor se prej prijavi.

Razne novice.

Zgodnja in huda zima? Švedski profesor dr. Wensmand trdi, da bomo imeli letos v Srednji Evropi zgodnjo in zelo hudo zimo. Dr. Wensmand pravi, da bode v Nemčiji, jugovzhodni Rusiji, severni Avstriji in severovzhodni Franciji že koncem meseca oktobra veliki sneženi meteži. Sredi meseca novembra bo po njegovem mnenju tako oster mraz, kakor druga leta meseca januarja. Bomo videli, ali se bo prerokovanje švedskega profesorja obistinilo ali ne.

Najnovejša poročila.

Najnovejše avstrijsko uradno poročilo.

Dunaj, 19. septembra.

Italijansko bojišče.

Pri armadni skupini feldmaršala barona Conradia je bil naš protinapad pri Sarcanu za kos fronte, ki smo je mimogrede prepustili sovražniku, popolnoma uspešen. Vjetih je bilo tukaj 6 sovražnih častnikov in čez 300 mož.

Vzhodno bojišče.

Na obeh straneh doline Ojtoz smo odbili močne rumunske napade. V naglem protisanku smo popolnoma vrgli sovražnika, ki je na enem mestu vdrl. Njegove izgube so precejšnje.

Južnovzhodno bojišče.

Položaj nespremenjen.

Iz nemškega poročila.

Berolin, 19. septembra.

Francosko bojišče.

V Flandriji se je ojačil artilerijski ogenj. Sovražna artilerija je naperila proti nemškim postojankam silovit bobneči ogenj, kateremu so sledili infanterijski napadi.

Hud artilerijski ogenj tudi na ostali francoski fronti. Na vzhodnem bregu Moze so se Francozi po dobri artilerijski predpripravi na 3 km široki fronti navalili na Nemce. Naval se je izjalovil. Francozi so imeli velike izgube. — Sestreljenin je bilo 16 sovražnih letal.

Vzhodno bojišče.

Pri Dvinsku in pri Lucku povečajo sovražno delovanje.

Rumuni so v dolini reke Ojtoz, južno od kraja Grosesci, in ob Seretu nadaljevali svoje napade, pa brez uspeha.

Macedonsko bojišče.

Na macedonskem bojišču, posebno pri Bitolju, med jezeri Prespa in Ohrida se je povečal topovski ogenj. Vzhodno od Dojranskega jezera je prišlo do bojev prednjih straž. Bolgari so pregnali sovražnika.

Gora Sv. Gabrijela mora pasti!

Italijanski listi pišejo, da se Kadorna pripravila na novo, veliko ofenzivo proti gori Sv. Gabrijela, ki se bo pričela v najkrajšem času. Armadi, ki ima nalogo, da zavzame goro Sv. Gabrijela, poveljuje vojvoda Abruški. Njegovo geslo je: Gora Sv. Gabrijela mora pasti!

438 zračnih bojev na soški fronti.

V ednajsti soški ofenzivi so napravili italijanski zrakoplovci čez 1000 poletov proti našim postojankam in se je zavsem izvojevalo 438 zračnih bojev, v katerih je bilo 33 sovražnih letal premaganih in sestreljenih. Mi smo izgubili v ednajsti laški ofenzivi samo dve letali, ki sta bili sestreljeni, dveh letal se pa pogreša.

Naš odgovor papežu

Dunaj, 19. septembra.

Avstro-Ogrska bo na papeževo mirovno spomenico odgovorila dne 20. septembra. Naš odgovor se bo izročil papeževemu nunciju na Dunaju, odgovor nemške vlade pa nunciju v Monakovem. Objavil se bo odgovor dne 22. septembra. Vsebina avstrijskega in nemškega odgovora bo v glavnem enaka. Četverospozrazum misli odgovoriti še le tedaj, ko bo objavljen naš odgovor in se bo poslal v Rim.

„Do miru ni več daleč“.

London, 18. septembra.

Angleški ministrski predsednik Lojd Zorž je izjavil, da so že dani predpogoji za uspešna mirovna pogajanja. V kratkem bo Lojd Zorž podal važno izjavo na papeževo mirovno spomenico. Po mnenju Lojd Zorža mir ni več posebno daleč.

Italijanski glas o miru

Rimska „Tribuna“ piše: „Vojaški polom Rusije ojačuje v četverospozrazumovih deželah željo po miru. Četverospozrazum pa je mnogo premočen, mogočen in nepremagljiv, in torej ne more sam pričeti razpravljati o mirovnih pogojih.“

Pogreb bolgarske kraljice.

Pogreb bolgarske kraljice Eleonore se je vršil v torek, dne 18. septembra, ob ogromni udeležbi. Nasa cesarja je pri pogrebu zastopal njegov brat — nadvojvoda Maks.

Dopisi.

Maribor. V Orešju pri Ptujju so dne 17. t. m. našli priplavljeno mrtvo truplo utopljenega 15letnega Riharda Ulaga, sina tukajšnjega trgovca. Truplo prepeljejo v Maribor.

Ruše. Romarski shod v Rušah dne 9. septembra, se je obnesel nad vse veličastno. Neštete množice pobožnih vernikov so prihitele od vseh strani v staroslavno ruško Marijino svetišče. Kakih 2000 romarjev je darovalo sv. obhajilo za svojega ljubljenege vladarja Karla I. Taki so jugoslovanski „veloizdajalec“!

Sv. Jurij ob Pesnici. Sredi meseca avgusta je umrla tu Jožeta Klampfer, žena malega posestnika na Vrbovcih. Veselila se je že s svojimi otroki vred, kako bo ob Mihelovem obhajala zlato poroko, pa je ni dočakala. N. v m. p. l. — Vojni invalid Fr. Herman na Gornji Pesnici, ki je ob vrnitvi z vojske našel domačo hišo vsled smrti čisto prazno, se je poročil s pridno mladenko Katarino Pongrac. Daj Bog srečo! Svatje na njuni gostiji so za pogorelce v Bunčanih na Murskem polju zložili 23 K.

Sv. Jurij v Slov. gor. Dne 8. t. m. je po mučni bolezní v 65. letu svojega življenja mirno v Gospodu zaspala blaga žena, dobra mati, vneta tretjerednica in goreča častilka sv. zakramentov, najlepši zgled krščanskih mater, Marija Straus. Prevelika žalost za tremi sinovi-vojaki, kojih eden je že invalid, jo je položila ravno na dan njenega godu na mrtvaški oder. Svojo pettedensko bolezen je prenasala s čudovito udanostjo v voljo božjo. Spavaj sladko, ljubka sestrica v Gospodu!

Sv. Trojica v Slov. gor. Velika nesreča je zadela v soboto, dne 15. septembra, v občini spoštovano obitelj Mlinerič. Poslali so Mimiko v Radgono. V Cogefincih so se konji malo splašili in začeli bežati. Sirota je v strahu skočila z voza in z glavo priletela na kamen. Bila je na mestu mrtva. Ne dolgo po prej se je peljala vsa vesela od doma. Kako žalostna je pa bila njena vrnitev! Ubogi starši so jo klicali, a vse zastoj; njena blaga duša se je že bila preselila v božje naročje. Umrla je bila vzor dekletom. Ona ni mirovala nikdar. Delo ji je bilo največje veselje. Bila je vesela narave. Kjer je bila Mimika, tam se je slišalo petje in nedolžni smeh. Vestno je pa tudi spolnovala četrto božjo zapoved. Vsemogočni jo bo gotovo tudi sprejel v svoje naročje. To naj bo globoko potrjim staršem v tolažbo, da bo rajna za nje prosila pri ljubem Bogu, da lažje pozabijo to nesrečo.

Sv. Benedikt v Slov. gor. Na Ščavnici je dne 14. t. m. umrla po dolgi, s krščansko potrpežljivostjo prenašani bolezní dobra gospodinja in mati Jožeta Kraner, p. d. Kocbek. Je tudi žrtev te nesrečne vojske. Mož njen, Franc Kraner, cerkveni ključar benediški in vrl naš slovenski pristaš, je bil vpoklican k vojakom, zato je morala žena, kakor toliko naših slovenskih žen, biti mnogokrat gospodinja in gospodar obenem. Ob neki taki priliki se je močno prehladila in dobila jetiko, kateri je sedaj podlegla. Zapusča 4 nedorasle otroke. Iz iste hiše smo letos ponesli k večnemu počitku tudi Kranerjevo mater, tako, da sta oče in sin isto leto postala vdoveca in iz iste hiše letos si dve blagi, krščanski gospodinjini in materi šle v večnost po zasluženem plačilo. Bog njima daj večni mir in pokoj, žalostne ostale pa tolaži z upanjem vesélega svidenja nad zvezdami!

Središče. Slovensko katoliško izobraževalno društvo v Središču ima v nedeljo, dne 23. t. m., popoldne po večernicah, v društveni sobi izredni občni zbor. Na dnevnem redu je: Sprememba pravil. Radi važnega predmeta se pričakuje polnoštevilna udeležba.

Sv. Marko niže Ptujja. V štajercijanske kroge na našem polju je udarilo kakor bomba, ko so izvedeli, da je „Štajerc“ urednik od vojaščine oproščen zaradi tega, da študira in nasvetuje, kako se naj mesto Ptuj preskrbi z živili. Sedaj vedo tudi štajercijanci, kdo je oče in svetovalec vseh gospodarskih odredb, ki prihajajo iz Ptujja zaradi Ptujja. Tako tudi štajercijansko ljudstvo po deželi spoznava polagoma, rekel bi, korakoma svoje prijatelje! Naša misel, da se osvobodimo tujega gospodarstva, napreduje!

Celje. Zaradi nalezljive bolezni griže, ki razsaja v našem mestu, je pričetek pouka na tukajšnjih mestnih ljudskih šolah kakor tudi na dekliški meščanski šoli preložen na 1. oktober 1917.

Gora Oljka. Preteklo nedeljo dne 16. t. m. je bila Gora Oljka priča veličastne prisega slovenskega štajerskega ljudstva k njegovemu verskemu in narodnemu programu. Na tisoče ljudstva je privrelo od vseh krajev do Dravograda, Solčave, Zidanega Mosta in Smarja. Marijine družbe in Dekliške zveze so prihitele s svojimi zastavami. V cerkvi je propovedoval v vznesenih besedah prof. dr. Slavič o verski vzgoji mladine, zunaj cerkve je ob govoru dr. Korošca tisočera množica manifestirala za naše narodne vzore.

Vransko-Novaštifta. Da podpremo po svoje z molitvami in prošnjami sv. Očeta in presvitlega cesarja pri njunem neumornem prizadevanju za mir, poromamo dne 23. septembra 1917 popoldne mimo Bode v Novoštiftu, kjer bo dne 24. septembra kot na sopraznik Marije Device, Rešiteljice vjetnikov, zjutraj prošnje sv. opravilo za ljubi mir naši mili domovini.